

LO TEATRO CATALÀ

REDACCIÓ
Y ADMINISTRACIÓ
carrer Diputació
125, 2.º, 3.^a

PERIÒDICH SETMANAL
INDEPENDENT,

DE LITERATURA, ART, NOTICIAS Y ANUNCIS,

Destinat principalment á fomentar lo progrés é interessos del Teatro de Catalunya

ANUNCIIS
Y RECLAMS
A PREUS BARATOS

PREUS PER SUSCRIPCIÓ

En Barcelona. . . 1'00 pesseta trimestre.
Fora. . . . . 1'50 » »
Artistes estranjers, 25 pessetas l' any.

ULTRAMAR

{ Semestre. 7 pessetas
Un any. . . 12 »

PREUS DE CADA NÚMERO

Número corrent. . . . 10 céntims
Id. atrassat. . . . . 15 »

La millor demostració de la bona acullida que han tingut nostres articles dedicats al jovent de Catalunya (á quin assumpto donarem importancia preferent), es lo treball que publiquem ab gust á continuació:

«L' únich camí

«No ama á sa nació qui no ama á sa provincia» va dir en Campmany en las Corts de Cádiz.

No solsament es aquella frase una rahó ja-may desmentida, sino que tots quants s' han preocupat d' aquest assumpto han reconegut que l' amor qu' en sos fills desperta la petita patria es tan viu y entranyable, que de cap modo pot comparárseli lo que pot despertar la nació en conjunt.

Deixem, donchs, que digan los que están interessats en que la cosa pública continúi á Espanya com en la actualitat. La falsa base en que descansa 'l sistema unitari, ó millor dit, uniformista, que, ben analisat, resulta molt brillant y molt poch sólit, haurá d' anar cedint son lloch al sistema particularista, quant aquest se li presenti ben organiat y ab la forsa indispensable á tot element que aspiri á alguna cosa més que á senzillas declaracions de protesta, que la passió, interés y forsas del enemich fan sempre estérils.

Es precís que 's tinga en compte que la unió fa la forsa, y que per lo tant es de tot punt indispensable, no sols que totas las entitats y personalitats caracterisadas de Catalunya treballin d' acort al mateix fi, sino que, arribada l' hora, deuen també aliarse ab tots los elements de las demás regions que 'ls sigan favorables, ja que, de no ser aixís, una qüestió tan magna per sí mateixa, se convertiria sempre als ulls dels nostres mateixos paisans, quant mes al dels demás espanyols, en una causa raquíica y exclusivista, digna sols de llástima per' aquells que, fins coneixentla bè, tingan lo cap seré y sápigam mitjanament lo molt que ha de treballar tot mohiment polítich per' arribar á algún lloch.

Lo convenciment de aixó, lo tenen tots quants han treballat ab una mica de perseverancia á favor de las ideas regionalistas d' ensá que hi ha divergencias, ja que tots n' han tocat los resultats.

¿Quin problema trascendental s' ha resolt en los quatre anys que portem de dissidencias?

¿Quina idea nova 'ns ha vingut que puga obrir ample camí á las nostras aspiracions?

¿Quin acte s' ha realisat d' allavors ensá que hagi pogut satisfacer completament á ningú de nosaltres?

Si se exceptúa 'l de la oposició á las prescripcions del article 15 del projecte de Códich Civil avuy vigent, á qual resultat contribuiren, no sols tots los catalanistas, sino també, y ab una decisió que 'ls honrá en gran manera, tots los nostres principals representants á Corts, no sé trobarne cap.

Y no es aixó tot: lo mes sensible es que avuy las nostras ideas no tenen ressó mes que en los cors dels que las han professat desde 'l principi de la propaganda, y dels pochos que, confiant en que quant hi ha voluntat tots los desgavells tenen arreglo, las professan encara ab l' ardor de millors temps. Avuy per avuy, forsa es dirho, ni s' imposan als nostres enemichs de dins de casa mateix, com comensábam ja á véurer, ni se 'ls hi té 'l respecte que ja se 'ls hi tenia, considerantlas com una cosa séria que prometia agavellarho tot en curt espay de temps, relativament parlant, per lo que responia als sentiments dels nostres paisans.

L' interés que la patria pot despertar está en pugna constant ab la conducta dels qu' están encara tancats dins lo criteri ranci dels exclusivismes. No podem créurer de cap manera, que no vegin clarament sempre que pensin una mica sobre l' encallament actual del catalanisme, la nulitat dels seus esforços pera ferse sentir dels nostres compatrieis mentres hi hajin dissidencias entre 'ls nostres mateixos germans.

Si mentres un grupo parla l' altre 's creu ab la obligació de cridar, ó quant menos de formar un buyt al sol objecte d' ofegar la veu del altre á qui considera com un enemich, es inútil tot quant s' intenti fer mentres duri aquesta situació.

L' únich remey está en una unió ben entesa y sólidament fundada de tots los elements que 's preocupan de la trista sort que amenassa á Catalunya baix la unificació que li ofega totas las iniciativas, remey avuy mes que may precis, per l' estat de descrédit y ruina en que va caent tota la nació.

No sòch jo sol qui demana una ferma unió entre tots nosaltres. Tinch un goig verdader de véurer que una personalitat tan sana y caracterisada com D. Bernat Torroja, de Reus,—que ja á la promoció de las dissidencias va mostrarse refractari á empényer la bola d' insults entre alguns cárrechs que 's feyan á un' altra personalitat considerada per tots com á la iniciativa mes poderosa del mohiment polítich catalá,—instigui ara també á la unió, aconsellant á tots que prescindixin en interés de la patria, dels *tiquis miquis* que van dividirnos.

Tinch la esperansa de véurer que las sevas sugestions han de donar lo millor resultat si van dirigidas directament á totas aquellas personas que per la seva situació poden ferne aplicació immediata.

Hi tinch tanta confiança, porque conech las bases que va proposar quant va declararse la *florera* en nostre camp.

Aquellas bases sevas,—n' estich plenament convensut,—haurian fet l' efecte per son esperit práctic y conciliador, á no ser las dugas circunstancias següents: lo ser tant recentment obertas las feridas, y la tendencia que seguidament va iniciarse per part del Centre Catalá de probar fortuna donant á la seva bandera un color mes acentuat de llibertat.

L' intent va ser lógich y natural, havent vingut principalment las cuestións per aquell cantó y haventhi además instancias públicament manifestadas per alguns catalanistas de Granollers, Figueras y de alguna altra població de Catalunya, (aixis com per las associacions catalanistas de América) del desitj de que 'l Centre Catalá precisés més son programa á favor de las ideas avansadas.

Va ser un período de proba, y ho fòra encara si no hagués sapigut ferse aviat cárrech de la verdadera situació del Catalanisme. Lo Centre Catalá va aturarse á temps. Convensut dels inconvenients de tanta desunió, va disposarse á descansar, no dubtant de que, fins sense obstacles rebuscats, no tardarian la Lliga de Catalunya y 'ls que la seguian, á convéncers també

de la impossibilitat de produhir res sólit sense la forsa moral d' una unió perfecta.

Perque sempre he notat que tant l' un com l' altre grupo, han topat ab la falta d' aquella forsa moral que 'ns feya útils y verdaderament temibles devant del desgavell que va corcant á tots los partits madrilenys.

Quant se torni, donchs, y sols quant se torni á estar compactes, recobrarem tots lo dalit y la fé pera tornar á treballar de ferm dintre y fora de casa, segons las ocasions ho aconsellin, ab la seguritat de tocarne millors resultats, tant per lo que toca á reunir prossélits de tots colors y matisos baix de la bandera catalanista, com per lo referent á la conquista dels nostres ideals, que 'n será la mes hermosa conseqüencia.—
Joan Llobet.

M. RIUSEC.

Un bon projecte

Tot quant sigui en bé del art escénich es ben vist per quí, com nosaltres, desitja que aquest arribi al punt culminant de son esplendor; y ab major motiu hem de véurer ab gran satisfacció tot lo que puga contribuir á millorar l' estat de nostre teatro regional.

Per aixó la idea de establir per compte del Ajuntament un verdader conservatori en lo teatro Principal, iniciada pe 'l concejal senyor Rufart, [mereix la mes entussiasta aprobació nostra y de quantas personas s' interessin per lo prestigi del teatro, pe 'l bè dels pobres del Hospital y pe 'l decoro del mes antich de nostres colisseus, digne de millor sort de la que té actualment.

Lo plan del senyor Rufart,—qu' es un bon projecte—consistent en que l' Excelentíssim Ajuntament s' encarregui per un bon número d' anys del teatro Principal y del local del Ateneo, permetrá, si com esperem se realisa, establir, entre altrás clases, las de música y declamació catalanas, la escola pe 'l sosteniment y millora de la banda municipal, lo curs ordenat de las funciones durant las temporadas, y 'l millorament de la classe d' actors, cantants y músichs, nó precisament de Barcelona, sino de tot Catalunya; donará per consegüent, importancia á las representacions del modern repertori, y contribuirá la creació en plasso no llunyá de la verdadera ópera catalana.

Pera lograrho, tenim valiosos elements en la actualitat dispersos, y que estem segurs que quant se 'ls hi fassi compéndrer las ventatjas individuals y colectivas que s' han de obtenir ab lo que proposa lo senyor Rufart, acudirán tots á unirse, porque no falta pas á nostres artistas y paisans la fé patriótica, y patriòtich será contribuir á portar á felis terme un pensament bo en general y en particular pera 'ls artistas de teatro, y millor encara pe 'ls interesados del públich y per la gloria teatral de nostra patria.

Satisfets estem de que hagi tingut bona acullida en la comissió de Governació primer y luego en la

Corporació municipal semblant projecte, y mes ho estem encara, per venir iniciat per don Joseph M. Rufart, un dels concejals que figuraba en la candidatura que vam recomenar en nostras columnas en las passadas elecciones de regidors.

Lo senyor Rufart y 'ls demés companys de secció á qui 'ns referim, han activat diversos assumptos iniciantlos y veient sa iniciativa apoyada per la majoria de nostre Ajuntament.

Contar poden ab nostre aplauso y ab que, per sa part, es LO TEATRO CATALÁ un dels mes entusiastas partidaris del projecte en qüestió que, ben portat, pot ser trascendental pera 'l bon nom dels espectacles teatrals de nostra época.

J. P.

De nit al mar

Premiada en to Certamen de Malgrat en 1887

Ja que tants cops hem barquejat, ma aymia,
A la claror del astre bell del dia
Damunt de las onadas de la mar,
De son vá-y-vé escoltant eixa follia
Que brunz per la buydor sens may parar,

Gronxemshi avuy també; pro en l'hora aquella
En que lo sol s' ha post, y al món sagella
Ab bés d' amor la llum crepuscular.
Llavors que 'l cel d' estrelles s' enmantella
Y tot nos diu qu' es l' hora d' estimar.

Aqueixa inmensitat que 'l cel retrata
Y l' astre de la nit broda de plata,
Es lo mar del progrés, lo mar llatí:
De goig lo pit al contemplarlo esclata
Y creix l' orgull de nostre rassa, aquí.

Arréu brilla la estela de la gloria:
De l' aura es cada pléch full d' una historia
Que recorda al valent poble espanyol,
Patria estimada, de immortal memoria,
En la que may ahi s' ponía el sol.

La costa 's veu de vilas coronada
Que las reflecta en son clar fons la onada
Petonejant lo inmens sorral d' argent,
Y aquí hi viu del amor la hermosa fada
Que per mirall té 'l líquit element.

Aquí las naus dels grechs y las romanas
S' hi van gronxar en las etats llunyanas
Que serva encar' la hermosa tradició,
Y aquí de nostras barras catalanas
S' hi ha reflectit lo gloriós penó.

Eixas riberas l' host de Moreria
Ompli de torres qu' esfondrar va un dia
L' ombra divina de la santa creu,
Alsanthi ermitas hont lo bronse envia
De matí y vespre sa lloansa á Déu.

¡Gronxemshi en aqueix mar! Despay s' apaga
La llum del sol que lluny del lluny s' amaga
'Rera 'l munt que ab l' espay allí 's confon,
Y l' aura del amor inquieta vaga
Cercante á tu pera besarte 'l front.

¡La nit se va acostant! de las flors bellas
Al bés del ayre 's tancan las poncellas
Y muts retornan los aucells al niu;
L' infinit s' ompla de milers d' estrelles
Y s' adormeix pe'l cor del bosch lo riu.

Boguem apoch apoch: la lluna hermosa
Torna, ab sos raigs, d' argent l' ona escumosa
Y junta ab fils de plata 'l mar y 'l cel;
Apar que l' Univers dorm y reposa
Tantost la nit exten son pàlit vel.

Boguem apoch apoch: com breu petxina
Que l' aigua mou prenentla per jóguina,
Se gronxola suauement lo nostre bot;
Y, gelosa de tu, l' aura marina.
De amor murmura lo dolcíssim mot.

Boguem, bé de mon bé, despay, enfora:
¡Qu' es bell parlar d' amor en aqueixa hora
Entremitj d' eixas dos inmensitats,
Sentint la onada mormolar sonora
Repetint mot per mot nostres dictats!

Lo cor bátrer se sent ab més tendresa;
L' esprit s' esplaya aquí ab tanta grandesa;
Se adorm de tos cabelis l' ayre en los rulls
Y un sol reflecta 'l mar, plé de bellea
Y un altre sol més bell veig en tos ulls.

¡Regina celestial, prenda estimada!
Ha encés mon cor lo foch de ta mirada
Y sols per tu batega al fons del pit:
Jurems' amor, ara que dorm la onada
Y hermós nos banya l' astre de la nit.

Jurems' amor; la lluna que fulgura
Sospesa allá en la inmensurable altura
Los nostres jurs repetirá en lo espay,
Y la ditxa ab sa flama hermosa y pura
Veurem brillar per' no entelarse may!

FRANCHESCH MARULL.

Repartició de premis

als alumnos de la Escola Municipal de Música

En l' históric saló de Cent tingué lloch lo dia 12 del corrent, aquesta solemnitat de la qual no 'ns ocupariam, si no fos per la conexió que té ab lo foment de la música catalana. Allí tinguérem lo gust d' escoltar dos fragments del idili dramàtic *La Rossella*, del inspirat poeta Apeles Mestres, posat en música per lo mestre Rodoreda. *L' adieu de Ninons* y *La Cansó de la Espiga* foren los dos fragments á que 'ns referim, magistralment cantats per la senyoreta donya Neus Margarit, que ab magnífica veu y exquisit gust, entusiasmá al auditori que omplenaba 'l local de gom á gom. La música nos semblá molt fina y perfectament acomodada al esperit de la lletra; mes no creyem per 'xó que arribi á popularisarse. ¡Llástima gran que no 's pugui sentir tot l' idili, convenientment exornat ab lo aparato que requereix! ¡Quin dia, aquell que podrem lograr aquest desitj!

També escoltàrem ab gust los avensos dels alumnos de la escola municipal de música, que acreditan la perícia artística del senyor Rodoreda.

Sia la enhorabona.

ESTRENOS CATALANS

ROMEA.—*La pega d' en Llätzer*, monólech del SR. AYNÉ Y RABELL.—*La tunda*, comedia en prosa de D. J. ARMENGOL SEBASTIÁ.

Componen la primera obreta una tirada de ver-

sos més propis pera ser llegits en las columnas d' un setmanari que per ésser escoltats en lo teatro, ahont tota obra ha de tenir joch y una acció, cosas que aquesta no té.

De *La pega d' en Llálzer* se pot dir, donchs, que es un monólech més, monólech que 'l senyor Capdevila va recitar justa y admirablement.

La Tunda, es una comedia que s' escolta ab gust per estar saltirojada de xistes, si no sempre ben aplicats, quant menos de franca rialla.

'Sent com es la primera obra que dóna 'l senyor Armengol al teatro y 'sent dit senyor molt jove, res té d' estrany que en la manera de conduir la acció s' hi veji certa vaguetat; mes, tot ab tot, *La Tunda* es una bona obreta.

¡Avant, donchs, senyor Armengol! Lo primer pas ja l' ha donat.

Lo desempenyo, á càrrech de la senyora Clemente (A.) y dels senyors Capdevila, Valls, Bals y Fernández, bastant bé.—M.

NOVETATS.—*Lo primer dia*, sarsuela de C. Gumá, música del mestre Gimenez.—*La Sirena*, drama en 5 actes, de D. J. PIN Y SOLER.

Poch satisfactori fou l' éxit qu' alcansá *Lo primer dia* la nit de son estreno, ja per tenir un argument que recorda moltas altrás obras, ja per préveurers lo final desde las primeras escenas.

Lo primer dia es sarsuela... perque sí, per forsa, y 'ls números de música fan venir á la memoria cantatas ja conegudas de un bon grapat d'anys enrera.

Considerem al senyor Gimenez capás de fer un bon xich mes de lo que ha compost en aquesta ocasió.

En quant á la part que toca als actors, no van poguer fer mes... ab tot y ferhi poch.—M.

L' autor de *Sogra y Nora* y de *La tia Teclata* es un autor de molt pit. Implantador de la escola naturalista, en lo teatro ha guanyat aplausos en las dugas obras amunt citadas (més en la primera que en la segona). Pero aquestas dugas eran senzillament comedias, en tant que *La Sirena* es un drama; y mentres que en la estructura de la comedia reconeixem en lo senyor Pin una mà mestra pera conduhir las situacions ab soltura y coneixement de lo que la comedia déu ésser, en lo drama no podem menys de regatejarli una mica aquestas bonas condicions.

La obra del senyor Pin y Soler s' aparta complertament del convencionalisme escénich avuy en boga; trenca sense pó 'ls motllos en que s' han buydat tantas y tantas obras insulsas. Si en aquet primer ensaig, l' autor de *La Sirena* s' ha equivocat, dóna indicis é indicis notabilissims de poder arribar molt lluny.

Pera nosaltres, l' estreno de *La Sirena* revesteix lo caràcter d' un verdader aconteixement, no pe 'l mérit absolut de la obra, sinó pe 'l mérit relatiu que li dóna l' atreviment de son autor; perque nos-

altres partidaris del sistema evolutiu fins dintre 'l toatro, reconeixem que de día en día s' imposan nous géneros més en armonía ab las modernas costums y ab lo modern modo de pensar.

La Sirena es un drama realista que té grans bellesas y grans defectes.

Lo fondo es fluix y 'l fi moral complertament negatiu. Un tipo real, un negrero (lo Grabat) (que tots los mariners vells de la costa recordan per haver sigut contemporani del famós Xifré), desdenyá l' amor d' una noya (la Pitera) qu' al véurer son orgull trepitjat y la seva estimació despreciada, ab una rancunia inverossímil porta á cap sa venjansa, que consisteix en fer passar á la ignocenta filla del Grabat per la mateixa vergonya qu' ella passá. Ab aquet fi ajuda la innoble passió de D. Luisito, lo fill de l' armador de *La Sirena*, fins que la pobre coloma cau entre las urpas del esparver, ab lo qual ella ja está satisfeta. Mes allavors lo també venjatiu Grabat, extrangula al seductor y 's mata ell y la seva filla, no matant á la Pitera per pura casualitat.

¡Tant fácil qu' hauría sigut arreglarho tot fent dos matrimonis!

Aquest es l' argument de l' obra, al que li vé estremadament ample un trajo de cinch actes.

En proba d' aixó direm que l' argument queda plantejat en lo primer acte, s' estira una mica en lo segón y no torna á aparéixer fins al quint; de modo que 'ls actes tercer y quart, no sóbran per lo que mes endevant direm; pero no tenen res que véurer ab lo desarrollo de la acció.

Quedem, donchs en que l' argument de la obra, l'esqueleto del edifici, es sumament flach; los caràcters son ni poch ni molt simpátichs. Lo Grabat, aborrible ja per l' ofici de negrero á que 's dedica, 's fá mes odiós per lo perjuri de son amor á la Pitera. Aquesta ab sa inconcebible sed de venjansa, deixa de ésser dona per tornarse una furia. D. Luisito, resulta de molt poch relleu y la filla del Grabat, lo caràcter mes simpátich de la obra, no fá mes que plorar y 'l públich no sab si mor de grat ó á la forsa. Lo sagristá es un borratxo; D. Joanet un tapabruts de son amo: lo capellá 'sent un verdader ministre de Dèu, no sab posarse devant del Grabat, quant aquet se l lensa ab sa filla á l' aygua. Tots los personatjes obran perque sí, y sense recordar que l' autor al principi del drama los hi ha donat un génit, 'l deixan quant 'ls hi ve bé.

L' esqueleto, donchs, del edifici es, com dihem, flach á tot serho; mes, en cambi, las parets son ben pintadas, pulidas, estucadas, finas en unas ocasións, imponents en altrás.

Aixís com los defectes grans de *La Sirena* están en lo fondo, las grans bellesas están en la forma. Hi ha allí quadros vius, animats, minuciosos que encantan la vista y qu' un no 's cansaría may de contemplarlos. Hi ha quadro, com lo del escriptori de casa Salvat, y 'l de la portada del fossar, que per ells sols, farián la reputació d' un autor. Lo tercer acte, es un bell quadro que, copiat del natural tal com está allí, faria la reputació d' un pintor. Representa la cassa d' un barco negrero per un crucero in-

glès y tant per la vritat ab qu' es posat com per la vivesa y colorit que té, entussiasma al públich de las galerias. Precisament aquest quadro está completament fora de la acció de la obra y encara que 's suprimís no perjudicaria gran cosa á n' aquesta.

L' acte quart es, en nostre concepte, lo que té mes capitals defectes. La obra fins allí es realista, tot es arrencat de la vritat, fins al punt que sembla haverho vist tot ja en alguna altra banda; y quant després de una escena tan commovedora com la repartició de la *negrada* y després de donar als tripulants de *La Sirena* las cartas qu' han rebut durant sa llarga ausencia, cartas de la familia, que han de devorar mes que llegir; quant, en fi, després d' una escena de tan crua vritat com la venta de 'ls infelissos negres y la separació de dos germans á latigassos, surt de trasantó 'l convencionalisme de tocar la orquesta desde baix, y 'ls tripulants se fican aquellas cartas tant desitjadas á la butxaca pera llegir las després, y 's preparan pera ballar un tango. Al véurer un tan gran contrassentit y una falta tan gran de verosimilitut en una obra tant naturalista, veñen ganas de aixecarse de la butaca y anàrsen del teatro.

No compremem com lo senyor Pin y Soler pot haver caigut en tant gran desacert. La situació dels tripulants tenint á las mans novas de las familias, no es la mes apropósit pera cantar ó escoltar habaneras y menos acompanyadas ab orquesta desde 'l públich.

Després 'l *Galneu*, llegeix la carta de la seva germana y, la vritat, alló de dirigir-se al públich en una obra de la índole de *La Sirena*, fá caurer las alas del cor.

L' últim acte es lo millor de la obra al nostre judici, puig no mes la preparació de la situació al trobar-se en escena la Pitera y la pobre María, ab 'ls dos fills morts al cementiri, val un món.

Mes en cambi no 'ns agrada 'l final. No li direm al senyor Pin y Soler lo perquè; tal volta es qüestió de temperament. Pero hauriam preferit, en bé de la bona María, que las cosas s' haguessin arreglat de bonas en bonas. Al menos hauria sigut allavors *La Sirena* un *cueto*, qu' hauria deixat una bona impressió al públich. Mes aixís, aquella simpática noya, si consent en lo suicidi, es criminal; si no hi consent, son pare l' assassina, y negantse á la reparació que li proposa 'l seu seductor, firma la sentència de mort d' aquest.

Respecte á la forma, es preciosa: s' hi veu la mà destra del magistral novelista. Prosa afiligranada, robusta, expressiva... Una part del públich rebutjá algunas frases massa vivas, que si bé nosaltres compremem podrian disfressarse una mica, al acceptar lo naturalisme dintre 'l teatro s' han d' acceptar també sas conseqüencias, que son paraulas de significació enérgica y certera.

Respecte al desempenyo. bé hem de donar á tots los que hi prenen part los aplausos que 'ls hi pertocan. Pocas vegadas s' ha vist en lo teatro un conjunt mes acabat, ni una direcció escénica mes conciensuda. Ni un moviment fora de lloch, ni una colocació falsa, ni un detall en oblit. Lo senyor

Pin y Soler pot estar orgullós de la interpretació donada á la seva obra.

Lo personal artístich de Novetats l' ha secundat admirablement. La direcció artistica del senyor Tautau, ha demostrat una vegada més son valer indiscutible. T' thom, desde 'ls actors de mes importancia fins als últims comparsas, han treballat com havian de treballar.

Donya Carlota de Mena, hi está eminent. Don Teodor Bonaplata, si bé una mica *vert* (en la primera representació) notable, y tots los demés actors hi han posat son talent ajudant al conjunt que, com hem dit avans, ha sigut superior.

Ben representada y decorada, acertadament vestida, *La Sirena* ab son desgabellat argument y ab sa forma bellíssima, donarà magníficas entradas al elegant colisseu del Passeig de Gracia.

Réstans parlar del decorat; pero d' ell ne farà revista en lo próxim número nostre redactor de Bellas Arts.—R.

REVISTA TEATRAL

EDEN CONCERT.—Hi assistirem lo dia en que la companyia de sarsuela, baix la direcció del senyor Salvadó (Domingo) posá en escena *Las campanas de Carrión*, siguent son desempenyo bastant regular; pero 'ns va semblár que á la tiple senyora Galabardas li venia gran lo paper que desempenyaba, puig que á nostre modo de véurer, es ella més tiple séria que tiple cómica, com ha demostrat ja en algunas obras.

Lo senyor Gavilanes molt bé, especialment en la escená última del según acte en la que va demostrar que té verdader talent d' artista, y que no es com altres que sols son bons pera fé 'l ninot. Lo senyor Gavilanes, lo dia á que 'ns referim se veje obligat á sortir per quatre vegadas al palco escénich á recullir los aplausos que ab justicia li prodigá la concurrencia.

La setmana passada debutá en lo mateix local un ventriloco anomenat Mr. Carrel, que fou anunciat per prospectes com lo millor del món, resultant que sols porta dos ninots que ni tan sols se bellugan, y al espressar la veu se li nota tantlo moviment dels llabis, que resulta un efecte desagradable y l' fá inferior á molts altres que ja haviam vist.—R.

SECCIÓ DEL PIROTÉCNICH

Carteta que hem rebut
Sense saber per 'hont...
¡Y 'l qu' es son contingut
Créguin que val un mon!

«*Ultratumba, sense fetxa.*»

»A pesar de que 'ls meus óssos son completament cendra y ja ningú s' recorda de mí, l' esprit qu' es immortal, aquell esprit meu tan entussiasa pe'l teatro, está suspès damún de la atmósfera literaria de Barcelona. Lo dilluns, 15, vaig assistir á tres estrenos; una sarsuela, una comedia y un mo-

nólech; pero sols aquest últim cridá ma atenció, en tant grau, que per primera y potser per última vegada agafo la ploma pera posarme en comunicació ab lo món dels vius.....

»¿Perqué cridá la meua atenció *La pega de'n Llàtzer* preguntan?

»Molt senzill; porque ab ella ha passat una de las més grans casualitats ocorregudas desde que l' món es món. La coincidencia de dos autors, no sols ab xistes, sino ab descripcions y hasta ab versos sencers.

»Jo tenia un monólech inédit ahont detallaba las angustias d' un pegot en termes molt semblants als que emplea 'l pobre *Llàtzer*. Aquest monólech, al deixar jo la vida terrenal pera gosar la eterna, junt ab altres papers no sé ahont ha anat á ráurer. Tal volta la meua familia, 'ls ha repartit entre alguns dels meus amichs, lo qual no té res de particular.

»Mes lo que si té molt de xocant, es que després lo meu ex-amich Ayné Rabell haji fet un monólech *expresament escrit* pera 'l senyor Capdevila, que coincideix ab aquell... ¡Casualitat... pura casualitat!

»Mes ara ve la segona part, més xocant encara que la primera. Aquell monólech, jo 'l tenia... 'l tenia á titol de depòsit, puig son autor me l' havia deixat pero llegirlo, quant vaig tenir lo bon gust de morir-me.

»Y ara resulta que 'l autor, que per altra part ja no 's déu recordar del tal monólech, y 'l ex-amich Ayné Rabell, son amichs, molt amichs...

»¿Volen mes casualitat?

»Per aixó he trencat mon silenci, porque aquet cúmulo de casualitats es verdaderament asombrós. Conservars'hi.—FRANCESCH COLL Y GASULL.»

Moléculas

— Al sér humá considero ab tan valiosos poders, que pot per voluntat própia passar del ser al no ser.

— Lo dia que 'm vaig casar, tornant de la iglesia á casa ab lo trontollar del cotxe al cap vaig ferne una banya.

— A un misto mullat comparo jo l' amor de una coqueta, qu' un s' hi embruta 'ls dits de sofre y no pot lograr encendre'l.

— Si no tens ni cap diner, companys, amichs, ni familia y tens afició á las mussas y t' entusiasman las rimas, tindrás sempre trist lo cor..... pro serás poeta de fibra.

— Mes si tens un capital y en molt freqüent companyia estás d' amichs y parents, y á mes t' agrade l' escriurer, tindrás sempre alegre 'l cor... pro serás poeta de.....fira.

FRANCESCH CRIACH.

REPERTORI DE FORA

Reus 17 de febrer.

Molt senyor meu: Lo dissapte 13 del corrent, va tindre lloch en lo teatro Fortuny, lo benefici del aplaudit primer actor senyor Mata, devant d' una numerosa y escullida concurrencia.

Se va posar en escena la preciosa comedia *Sullivan*, qual paper de protagonista va ésser confiat al beneficiat, alcansant una felis interpretació y tenint que sortir repetidas vegadas al palco escénich, per' acallar los estrepitosos aplausos que 'l públich li tributá.

Va ésser molt aplaudit rambé lo senyor Lopez, aixis com la simpática senyoreta Martinez, que va contribuir en gran manera al bon éxit que dita obra va alcansar.

Tots los demés artistas varen surtir molt aviosos de sos papers, y 'l públich molt complascut de la funció.—J. G.

Sabadell 17 febrer.

Amich Director:

La societat Calderón de la Barca, composta de uns quants aficionats, doná una funció lo dissapte passat en lo teatro Cervantes. Del programa formaban part lo precios drama *El Cid Campeador* y lo xistós monólech dels senyors Millá y Pont, *Sense dona*.

Per haver arribat molt tart los trajés pera 'l drama, comensá la funció ab lo dit monólech representat pe 'l senyor Criach que va fer son debut en la escena.

Puch assegurar que va anar bé y que 'l públich lo va rébrer ab freqüents riallas, donant á compénder que l' escoltava ab gust. Mes sempre hi ha una bruixa, y aquí fou aquesta los individuos de la societat Cervantes.

Anaren al teatro ab la convicció de reventar, sino la obreta, quant menos al que la representaba, y tot porque 'l senyor Criach, desde diferents períodichs los ha donat consells,—veyent que 'n saben tan poch,—instantlos á que fassin obras senzillas. Ab tot, no pogueren lograr sos desitjos, porque al volguer alsar xibarrí, lo públich se 'ls tiraba á sobre.

Lo drama aná bastant regular.

Está contractada pera 'ls teatros Principal y Cervantes. una companyia de sarsuela de la que forman part las tiples senyoras Leida, Simó y Srs. Roca y Sala Julien. Portan un repertori bastant variat. Lo Centre Catalá d' aquesta ciutat, tindrà desde ara en avant, son domicili en lo hermós local de la Rambla, que fou despaig dels senyors Cros y Casulleras.

Un aplauso á dit Centre per los molts sacrificis que fa pera tenir tota la importancia que se li requereix.—F.

REUNIONS PARTICULARS

CUPIDO.—Ab numerosa concurrencia tingué lloch en dita societat lo diumenje últim á la tarde la representació de las pessas *Las Carotinas* y *Lo pronunciament*, en las que hi prengueren part la senyora Virgili y los senyors Virgili, Mas, Gratacós, Aile, Oliver, Dominguez, Vidal, obtenint las duas bon desempenyo.

CENTRE CASANOVA—Lo diumenje passat posaren en escena lo drama catalá *Honra, patoia y amor*,

y la pessa també catalana *La sala de rébrer*. En lo drama s' hi distingiren la senyora Mas y 'ls senyors Vila y Clapera: en la pessa s' hi notá inseguritat part dels actors.—R. T.

EL MONAGUILLO.—La societat recreativa d' aquest nom doná 'l dissapte passat un lluhidíseim ball de máscaras, distingintshi ab sos capritxosos trajos un sens fi de mascaretas, entre las que recor dem un general, una favorita, una mascota y un graciós clown, que pera nosaltres, hauriam volgut.

ESQUERRA DEL ENSANXE.—Lo dissapte se doná lo segón ball de máscaras, en lo qual, deixant apart la escullida concurrència que hi assistí, no hi hagué altra novetat que la de que hi toqués la reputada oquesta del senyor Escalas, composta dels coneguts mestres senyors Escalas, Salvatori, Ruiz, Pascual y altres.

CLARIS.—En la comedia *Un dinar à Miramar*, hi prengueren part la senyoreta Garrido y 'ls senyors Buvé (don Enrich), Fábregas y March; y á pesar de que algun d' ells tingué moments felissos, la interpretació en conjunt va ser bastant fluixeta.

Molt al contrari sucehí en la pessa *No 's pot dir blat...* en la qual sobressurtiren además dels ja esmentats, los senyors Vives, Fages y Molist.

Está en ensaig *Lo Contramestre*.—A. R.

CASSINO ARTESA (Gracia).—Després d' una sinfonia per lo senyor Cristió, 's posá en escena la aplaudida comedia castellana *El Corazón de un Soldado*. En dita obra feu son debut la simpática senyoreta María Casas. Lo desempenyo fòu bó per part de las senyoras Rodés (P.), la senyoreta Casas, la senyora Boxedós y 'ls senyors Ferrán, Reig, Camps y García.

Se prepara pera 'l próxim diumenje lo grandió drama *La Fuerza de la Conciencia*, baix la direcció de don Frederich Ferrán.

Ja 'n parlaré á son degut temps.

LIRA GRACIENSE.—Lo diumenje passat á la tarde várem assistir á aquesta numerosa societat y 'ns sorprengué en extrem véurer del modo que van executar la bonica comedia *El señor gobernador*.

Siga degut á que aquesta reunió havia vist allí la mateixa obra molt ben desempenyada ó be que 'ls senyors Ainaud, Fuentes y demás parts, á causa de la seva inseguritat logressin cansar al públich, es lo cas que aquest doná algunas mostrás de desagrado que creyem procurarà corretgir la direcció, á fi de que no 's repeteixin, posant obras que no 'ls vingan grans, com ha passat ab aquesta.

Havem vist uns elegants prospectes anunciant lo benefici de don Joan Ainaud, que tindrà lloch la tarde del 6 del próxim mars ab las sarsueletas *Los carboneros, Colegio de señoritas y Calderón*.

ROGER DE FLOR.—A l' esmerada execució portada á cap pe 'l senyor Costa, del monólech del senyor Bartrina y Cubinyá *Any nou, vida nova*, seguí l' altre diumenje la representació de la pessa *La*

manía d' un notari, magnífica obreta abundant en acudits é incidents que 'l públich rigué y aplaudí de veras.

Son dos tipos acabats lo del notari y 'l de 'n *Sigronet*.

L' autor, qu' ho era 'l jove don Joseph Iglesias y Guizard, fòu cridat repetidas vegadas á las taulas.

Molt bé lo senyor Serrat (don J. María), en lo paper de notari.—A. R.

LA BRUJA. (Teatro Olimpo).—Una de las sociatats mes lluhidas de Barcelona es, á no duptar, la que, motiva las presents ratllas. La concurrència es espléndida; 'ls actors, mes que regulars, y 'l local, lo mellor en sa classe.

Los senyors Puiggari, Balmaña y altres joves desempenyan ab gust sos respectius papers, junt ab las senyoretas Panadés y Anita Ferrer.

ANTICHS GUERRERS.—*Lo Didot*, fòu la producció que 's possá en escena en dita Societat.

Son desempenyo sigué satisfactori y no podem menos de fer constar los noms de quants hi prengueren part, que son las senyoretas Corretjer y Cau y 'ls senyors Usall, Vilaplana, Mercader, Bruch-Planas y Amat que reculliren molts aplausos.

Felicitem á dita societat per posar en escena produccions catalanas, y per la molta sombra ab que están adornats alguns departaments del grandió local que oeupa.—A. LL.

SALÓ DE DESCANS

Advertim als autors que vulgan presentar produccions al Certámen teatral catalanista, que 'l plasso pera admétrer las que 's presentin terminarà lo día 29 del actual, y qu' es improrrogable.

—L' excés d' original no 'ns permet publicar avuy lo segon article que 'l Sr. Vidal te escrit sobre la Associació Musical de Barcelona, ni tampoch lo grabat que teníam disposat, ni *Memorias d' un comediant*.

—Lo benefici de la senyoreta Roca en lo teatro de Novetats, va donar dilluns passat ocasions de lluhiment á aquesta aplaudida dama jove. A mes de péndrer part en la nova sarsueleta *Lo primer dia*, va estar molt acertada en la comedieta *El beso* y va demostrar sas qualitats líricas en *Los baturros* que va desempenyar ab molt acert y gracia cómica.

La concurrència va aplaudir ab verdadera simpatia á la beneficiada y als demás artistas principals.

—Per la companyia que dirigeix lo primer actor D. Emili Arolas s' ha posat en estudi un nou drama catalá en tres actes y en vers titulat *¡Fratricida!* original de un aplaudit autor.

—Hem rebut un exemplar de la Memoria llegida en la junta general que va celebrar lo día 12 l' Ateneo Obrero, important societat de la vehina població de Sant Andreu.

Dita Memoria demostra la utilitat del Ateneo, en quals classes, reben instrucció 345 alumnos, número á que aumentat lo de 150 que sols n' hi havia l' any anterior.

Los brillants resultats que obté la expressada societat son deguts als esforços de la Junta directiva que presideix D. Tomás Carrió, y al incansable Sr. Barrufet, á quins enviem nostra felicitació.

Una pregunta. ¿No podria la Memoria haverse redactat en català, ja que a personas catalanas la dirigeix una entitat catalana?

—També hem rebut lo cartell ab que la Academia de la Joventut catòlica d' aquesta capital anuncia 'ls premis oferts enguany pera la celebració de la festa poética disposada pera 'l dia 24 del vinent Abril.

A mes dels quatre premis ordinaris (flor natural, flor de taronger d' or y d' argent, ram de llover d' argent, y llaut d' argent) n' hi ha deu d' extraordinaris.

Forman lo Jurat los senyors D. Joseph Torres y Bagés, pbr., D. Anton Rubio y Lluch, D. Silvi Thos y Codina, D. Francisco Muns y Castellet, don Anton Molins y Cirera, D. Joseph María Serra y Marsal y D. Francesch Rierola Masferrer.

—Lo dia 19 del corrent va mori en aquesta ciutat lo veterano actor cómic Sr. Hernandez que havia sigut anys enrera un dels artistas predilectes de nostre públich.

Ultimament la seva situació no era gaire desahogada, á causa de la llarga enfermetat que l' ha portat á la tomba, y 'ls artistas d' aquesta ciutat, obrant com á bons companys, han obert una colecta pera aliviar la angustiosa situació de la familia.

Descansi en pau, lo finat, y rebin los generosos donants, un aplauso per sa noble conducta.

—Segons noticias, lo senyor Goberna, organista de la Concepció, está acabant una missa á gran orquesta, pera tocarla 'l dia de Sant Joseph, patró de la Iglesia catòlica.

Si aixís es, prometem ocupárenos ab la extensió que son valor artístich mereixi.

—Ab lo títol de *L' Aplech*, s' ha posat de venta en las llibrerías, al preu de dos ralets, un bonich tomet de poesias catalanas degudas á firmas ben populars entre 'ls lectors de setmanaris, com son las següents: A. Llimoner, Joseph M.ª Bernis, Ego Sum, M. Riusec y otras.

¡Ah! en la cuberta s' anuncia que seguirá á *L' Aplech*, un altre tomet de poesias inéditas de nostre estimat company de redacció A. Llimoner y qu' ell ha batejat ab lo humil títol de *Primerencas*.

Celebrem l' aparició d' aqueixa nova Biblioteca Catalana, desitjantli bona sort.

—La societat Roger de Flor tè en ensaig la nova producció *La maldición de una hija*, deguda á la ploma del senyor Nín y Tudó.

—Despres de la convocatoria pe 'ls Jochs florals d' enguany, lo Consistori ha publicat un nou cartell anunciant varios premis extraordinaris.

—La obra de Sardou, titulada *Thermidor*, ha estat posada ab molt éxit á Madrid, obtenint gran aculliment y descollant en primer terme 'l galan senyor Vico. Se diu que aquest notable actor potser tornarà ans de fi d' any á dirigir la companyia del Teatro Español.

—La societat literaria humorística «La Séba», anuncia ab un xispejant cartell lo seu tercer certamen, oferint nou premis á quin mes valiosos, contantshi entre ells sis cuberts de plata, á qui millor canti las excelencias de la cuyna catalana, y varios objectes d' art á temas sumament xispejants.

La molta extensió del cartell nos impideix transcriure'l tot, y solament advertim á aquells que desitjin mes detalls, que poden dirigirse al secretari de la societat, Valldoncella, 27, qui 'ls posarà al corrent de tot.

—Hem rebut lo número 218 de «L' Olotí» setmanari que 's publica á Olot.

Gracias y tindrà nostre cambi.

Certamen teatral catalanista

Composicions rebudas en Secretaria:

N.º 16. ¡VIVA LA LLIBERTAT! comedia en un acte:—Lema: *Que l' home porti las calsas es lòjich y natural.*

N.º 17. LLAS DE FOCH, drama en 3 actes:—Lema: *La ditxa aqui en la terra n' es sols una ilusió.*

Las candidaturas proposadas per los autors pera formar part del Jurat, son los següents:

1.ª D. Conrat Roure, D. Joseph M. Arnau, don Francesch Ubach, D. Joaquin Riera, D. A. Guasch Tombas.

2.ª D. Frederich Soler, D. Angel Guimerá, don Apeles Mestres, D. M. Figuerola Aldrofeu. D. Conrat Roure.

S' admeten composicions fins lo dia 29 del corrent, en qual fetxa acaba 'l plasso d' admisió.

Barcelona 24 Febrer 1892.—*Per la Redacció, lo Secretari, JOAN PERELLÓ Y ORTEGA.*

CAVILACIONS

TRENCA-CLOSCAS

D.ª DOLORS LAMETRA PLA.

Formar ab aquestas llettras lo títol de un drama catalá.

J. M. FELIU.

GEROGLIFICH

X RILL RILL RILL
RILL RILL RILL RILL

L OO

Malvasía de Sitjes

DRI :

UN CIUTADÁ.

Soluciones á las cavilaciones del número 65

Xarada.—*Raconera.*

Trenca-closcas.—*Als peus de vosté.*

Geroglifich.—*Los ulls al costat del nds.*

Las han endevinat los Srs. Q. A. de Palla, Gori, Pep Llantia y Gumersindo.

Lo primer pot recullir lo retrato de la Sra. Marini, ofert com premi.

Los Srs. C. Barrera, Llarch y Prim, Pep Galleda, Toni Brut, M. Gali, Pau Poy, y Bonaventura Castellá, han endevinat sols la xarada y 'l trenca-closcas.

Los lectors que envihin las soluciones de las cavilaciones d' avuy y las del número próxim, guanyarán com á premi una butaca y entrada per' assistir á la representació del ball *Excelsior*.

Correspondencia particular

C. Torrents y C: trobará 'ls números, ja arreglats, en l' Administració.—Pep Galleda: si torna á enviar cavilaciones que no sigan novas, no insertarem res de vosté.—P. Solá (Sant Andreu): *¡qué amigo tienes, Benito!* L' amich Déu va darnos la baixa de vosté; pero ja l' alsem enviantli 'ls números.—M. E. y L: está content ¿Ja las té 8 planas?—C. Roig (Mataró) ¿qué tal *La mascota*?—J. M. Feliu: gracias de part del señor Eseriu.—Mayet: molt bé, bona; anirá.—R. E. E: no hi cab y un altre dia no será oportú.—Marqués de Lapa y Pepito: ho posarem.

La correspondencia al Administrador,
DIPUTACIÓ, 125, 2.º, 3.ª porta.

Tipografía Susany y Companya, Muntaner, 36.

TRASPARENTS

GRAN ASSURTIT EN LA MATEIXA FÁBRICA

Carrer de la Morera, 6, 1.er

Segona travessia de la dreta del carrer del Hospital

◆ ENTRANT PER LA RAMBLA ◆

En la perruqueria
de Lluís Anglada
(Boters, 8, entresuelo),
tenen per màscaras
perrucas noves
que ni fetas expressas
gens mes bè 's posan.
¡Apa! á llogarlas,
qu' á mes de molt *cayas*
son molt BARATAS.

PELUQUERÍA ARTÍSTICA

Carrer de Boters, prop de la Portaferrissa.

◆ LO MELLOR REMEY ◆

de tots los coneguts pera reforsar á grans y á petits, es lo

AYXEROP Hipofosfít de VALLÉS

— LOS RESULTATS SON POSITIUS —

Se ven al preu de 3 pesetas
en las principals farmacias d' Espanya,
y al engrós, **CARDERS, 3**

¡Obriu l'ull, gent de bullici!

Si disfressat de pajés,
lector, vols ferne la cara,
un medi 't diré desd' ara
perque ho logris en excés.

Si vols semblarne guerrero
per la fatxa, ó be ministre,
també 't donaré 'l registre
mes bó que jo considero

Si 't vols caracterisar
de caballé ó de gitano...
—¿Qué tinch de fer, jo 't demano?
—Home, déixam acabar.
Te 'n vas á ca 'l perruquer
de Ronda de Sant Antoni,
vintidós...

—¡Ah, redimoni!
¡A casa 'n Salvat, ja hi sé!
Si ell m' afaytà molt temps ha.
—Donchs fins passat Carnestoltas
sens ferte dar quinze voltas
te caracterisará.

CONSTRUCCIÓ DE TEATROS

SERVEY COMPLERT Y BO

pera guardarropias

Per informes y detalls, dirijirse al fuster del carrer d' Estruch, 11,

BARCELONA

POLVO DE SABÓ PERFUMAT

PERA AFEITAR

FÁBRICA

DE RAMON PUIG Y HUMBERT

—o—o— Saucó, n.º 1. CANET DE MAR —o—o—

Paquets de pes, 400 grams á 1 pesseta cada un,
y al por major, 25 per cent de bonificació

FABRICACIÓ DE

Flunas Assogadas

PERA MIRALLS DE

ORTEGA Y BADIA

Depósit de cristalls, ◆◆◆◆

◆◆◆◆ baldosas ◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

◆◆◆◆◆◆ baldosetas, etc., etc.

TELEFONO, 1397

Carrer de Condesa Sobradiel, 3

BARCELONA

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆ DISFRESSAS ◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

DISFRESSAS

Si volen trajos bons y molt barato,
al carrer Nou, catorze, 'n trobareu
y si aneu á mirarho ja veureu,
com no 'us sabrá pas greu passarhi 'l rato.
Passiegas y manolas y gitanas,
gitanos y manolos y marquesos,
catalans, alemanys y turchs é inglesos,
y andalussas y tureas y romauas.

Condes, nobles antichs, cristians y moros,
egipcis, trajos d' indio y d' indiana
que 'us los fan, si volen, de seda y llana
y mil vestits dels qu' usan per los coros,
disposats tenen semprey sens tabola;
puig la casa millor qu' hi ha en ls món
es per trajos, que D. Encarnación
en 'quet ram de vestits se pinta sola.

DISFRESSAS

CENTRE
DE CAMARERS ANTICHS DE BARCELONA
Hotels, Restaurants, Confiteries, Cafés y Casas particulars

BAIX LA DIRECCIÓ DE

JAUME Cussó

Per encàrrechs
CABRAS, 9, 2.º, 2.º

TALLERS DE FOTOGRAFAT
fotografia, grabat directe al natural, cromoti-
pografia y zincografia

DE

JOSEPH GILL

Universitat, 68. 1.º (xanflá Mallorca)

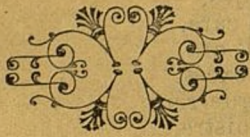
BARCELONA

Secció rápida pera periódichs setmanals

Fábrica de Caixas pera Caudals

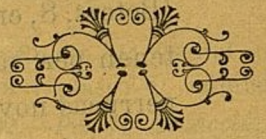
BASCULAS DE TOTA CLASSES

y panys de seguritat, àixis com també
romanas, balansas etc.

J. POL Y JOVER

21, Carrer Ample, 21.—BARCELONA

Frederich J. Garriga

Artista dedicat á fer lo plan del moviment
escénich de qualsevulga ópera, sarsuela,
ó espectacle; figurins & & «»«»«»«»«»

Balmes, 31, 1.º

Centre Artistich.—Barcelona.

ENQUADERNACIONS

DE

BIBLIÓFIL; RESTAURACIONS

de llibres antics, daurats, relleus
y llibres pera 1.º comerç

J. RUIZ

RULL, 5. — CODOLS, 12

BARCELONA

FREDERICH BALLERA

Pintor de tota classe de treballs

Especialitat en cartelons de teatro

San Pere Màrtir, n.º 45, botiga

GRACIA

TALLERS DE FUNDICIÓ Y CONSTRUCCIÓ

CASA FUNDADA
en 1854

VALLS GERMANS

CASA FUNDADA
en 1854

ENGINYERS INDUSTRIALS

Premiats ab 23 medallas, diploma d' honor y diploma de Progrés

T eegramas.—VALLS, Camposagrado 19, Ensanxe, Ronda de San Pau, Barceona.—Teéfouo, 595.